

ДОСЛІДЖЕННЯ ДОЦІЛЬНОСТІ БУДІВНИЦТВА ТРАНСКОРДОННИХ ТЕРМІНАЛІВ НА ЗАХОДІ УКРАЇНИ

Козенок А.С., доцент, к.т.н

*кандидат технічних наук, доцент кафедри транспортних технологій і логістики
Державного біотехнологічного університету*

Протягом багатьох років Україна намагається стати повноцінним членом європейської спільноти. І 28 лютого 2022 року Президент України Володимир Зеленський підписав заявку на членство України в Європейському Союзі. Також згідно з національною програмою «Відновлення України», яка була створена в 2023 році в зв'язку з війною Росії з Україною при підтримці Президента України, Верховної Ради, Кабінету Міністрів та Міністерством цифрової трансформації України прийнято для розвитку напрямку «Розширення та інтеграція логістики з ЄС». І одним з пунктів цього напрямку є «С/Г: Будівництво перевалочних комплексів та транскордонних терміналів на заході України» [1].

Щоб забезпечити світ від продовольчої кризи, яка можлива через російську агресію, уряд України спільно зі світовою спільнотою має намір реалізувати низку масштабних проєктів, зокрема, спрямованих на експорт української продукції.

Один з проєктів – будівництво перевантажувальних транскордонних терміналів для зернових культур та олій. Їхня основна ідея – перетин кордону продукцією через зернові конвеєри та трубопроводи для олій [2].

Існує кілька методів оцінки ефективності доцільності створення транскордонних терміналів. Ось декілька з них:

1. Метод економічної оцінки витрат і прибутків - дозволяє визначити доходи та витрати на створення терміналу, порівняти їх та визначити доцільність інвестування.

2. Метод SWOT-аналізу - дозволяє проаналізувати сильні та слабкі сторони терміналу, а також можливості та загрози для його діяльності.

3. Метод порівняльної оцінки - дозволяє порівняти різні варіанти створення терміналу та визначити найбільш доцільний варіант.

4. Метод аналізу інвестиційного ризику - дозволяє визначити рівень ризику та прийняти рішення щодо інвестування в створення терміналу.

5. Метод аналізу вартості - дозволяє оцінити вартість створення терміналу та порівняти її з очікуваними доходами.

Розробку методики оцінки ефективності створення транскордонних терміналів на заході України при експорті сільськогосподарських вантажів, яка пропонується автором роботи, можливо виконати в декілька кроків.

Перший блок розробки методики оцінки складається з наступних пунктів:

1. Визначення цілей дослідження. Яка мета створення транскордонних терміналів на заході України для експорту сільськогосподарських вантажів? Які вигоди очікуються? Які ключові показники ефективності використовуватимуться для вимірювання ефективності терміналів?

2. Визначення зацікавлених сторін, на яких вплине створення транскордонних терміналів на заході України для експорту сільськогосподарських вантажів. Це можуть бути фермери України, транспортні підприємства регіону, отримувачі (замовники) сільськогосподарських вантажів за кордоном і т.д.

3. Визначення джерел даних, які будуть використовуватися для оцінки ефективності транскордонних терміналів. Вони можуть включати статистику торгівлі, транспортні дані, дослідження ринку та інтерв'ю із зацікавленими сторонами.

Після реалізації першого блоку даної методики потрібно переходити до більш детальної розробки за наступними етапами:

1. Розробити план дослідження: після визначення цілей наступним кроком є розробка плану дослідження.
2. Визначити вихідні дані, які необхідні для оцінки ефективності створення транскордонних терміналів в західному регіоні України для експорту сільськогосподарських вантажів в країни Європи.
3. Визначити зацікавлені сторони, на яких вплине створення транскордонних терміналів на заході України для експорту сільськогосподарських вантажів.
4. Провести огляд літератури: провести огляд фільтрації, щоб визначити існуючі дослідження, пов'язані з транскордонними терміналами, експортом сільськогосподарської продукції та транспортною інфраструктурою в регіоні.
5. Визначити ключові показники ефективності, які використовуватимуться для оцінки доцільності створення транскордонних терміналів для експорту сільськогосподарських вантажів.
6. Визначити методи збору даних, які будуть використовуватися для відповідей на запитання дослідження.
7. Зібрати необхідні дані обраним способом, провести статистичну обробку даних, обрати критерій ефективності, за яким можна оцінювати доцільність створення транскордонних терміналів, розробити математичну або імітаційну модель, зробити необхідні розрахунки за допомогою цієї моделі, перевірити модель на адекватність, на основі отриманих результатів зробити висновки про доцільність створення транскордонних терміналів на заході України при експорті сільськогосподарських вантажів.

Як бачимо, для створення транскордонних терміналів на заході України при експорті сільськогосподарських вантажів є багато передумов. Розміщення, спеціалізація транскордонних терміналів, склад їхніх приміщень, конструкції, наявність устаткування і технологія роботи повинні відповідати умовам міжнародних перевезень сільськогосподарських вантажів і дозволяти обслуговувати різні міста і регіони.

Створення сучасної системи транскордонних терміналів в західному регіоні України при експорті сільськогосподарських вантажів вимагає проведення широкого кола наукових розробок по керуванню роботою терміналів, розширенню їхніх функцій з урахуванням використання принципів логістики, застосуванню прогресивних технологій перевезень і переробки вантажів, а також розвитку інформаційних технологій.

Література

1. Національна програма «Відновлення України»// Розширення та інтеграція логістики з ЄС// С/Г: Будівництво перевалочних комплексів та транскордонних терміналів на заході України /<https://recovery.gov.ua/project/program/logistics-de-bottleneck-and-integration-with-eu?page=4>
2. Бикова А. В Україні побудують перевантажувальні транскордонні термінали для зернових культур та рослинних олій /https://logist.today/uk/dnevnik_logista/vojna-v-ukraine/2022-07-07/v-ukraine-postroyat-peregruzochnye-transgranichnye-terminaly-dlya-zernovyh-kultur-i-rastitelnyh-masel/